

UDENRIGSMINISTERIET
Nordgruppen

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 4. september 2008

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
den 15.-16. september 2008

SAMLENOTAT

<u>1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober 2008</u>	<u>2</u>
<u>2. WTO/DDA</u>	<u>4</u>
<u>3. (Evt.) Somalia</u>	<u>6</u>
<u>4. Zimbabwe</u>	<u>9</u>
<u>5. Georgien</u>	<u>11</u>
<u>6. Det vestlige Balkan</u>	<u>13</u>
<u>7. Samarbejds- og verifikationsmekanismen for Bulgarien og Rumænien</u>	<u>15</u>

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober 2008

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Formandskabets kommenterede dagsorden forud for mødet i Det Europæiske Råd foreligger endnu ikke, men det er forventningen, at drøftelserne vil omfatte klima- og energipakken, Naboskabspolitikken østlige dimension og Lissabon-traktaten.

2. Baggrund

Formandskabets kommenterede dagsorden forud for mødet i Det Europæiske Råd foreligger endnu ikke. Præsident Sarkozy tilkendegav på det netop afholdte ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd mandag den 1. september, at man på det kommende møde i Det Europæiske Råd forudsås at behandle energipakken, at se på udviklingen af Naboskabspolitikken østlige dimension samt vende tilbage til Lissabon-traktaten. Den kommenterede dagsorden vil blive tilsendt Udvalget, så snart den foreligger.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Den kommenterede dagsorden foreligger endnu ikke.

5. Formål og indhold

Den kommenterede dagsorden foreligger endnu ikke.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Den kommenterede dagsorden foreligger endnu ikke.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Den kommenterede dagsorden foreligger endnu ikke.

9. Høring

Den kommenterede dagsorden foreligger endnu ikke.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Den kommenterede dagsorden foreligger endnu ikke.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er endnu for tidligt at have forventninger til andre landes holdninger.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. WTO/DDA

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen forventes at følge op på mini-ministermødet i Genève den 21.-30. juli, hvor det trods store fremskridt på de enkelte forhandlingsområder ikke viste sig muligt, at opnå et kompromis i Doha-forhandlingerne. I lyset af forhandlingernes sammenbrud forventes Kommissionen at orientere og konsultere medlemslandene om muligheder og perspektiver i forhold til Doha-Rundens videre forløb.

2. Baggrund

Den 21. juli indledte handelsministrene fra 30-35 fremtrædende WTO-medlemslande en proces under generaldirektør Pascal Lamys ledelse mhp. at skabe et gennembrud i Doha-Runden. Det var en udbredt vurdering, at det ville være sidste chance for at nå et resultat inden for de foreliggende forhandlingsrammer. Sandsynligheden for gennembrud steg betragteligt undervejs, da G7 gruppen, der bestod af syv centrale parter – USA, EU, Indien, Brasilien, Australien, Japan og Kina fremkom med et nyt forslag, som indeholdt nøgletal for væsentlige parametre på landbrug og NAMA. EU tilsluttede sig papiret. Delgennembruddet var dog mere skrøbeligt end først antaget og endte med et sammenbrud. Sammenbruddet skyldtes uenighed om den særlige beskyttelsesmekanisme for udviklingslande på landbrugsområdet (SSM).

I sin redegørelse til Rådet på det afsluttende rådsmøde (GAERC) den 29 juli d.å. konstaterede Kommissionen, at man stort set havde haft en modalitetsaftale for landbrug og NAMA på plads, at man havde opnået positive tilkendegivelser om resultater for tjenesteydelser i løbet af efteråret og var ganske tæt på en aftale for bananer, men at der ikke kunne opnås et kompromis om SSM. Efter et intenst forløb blev forhandlingerne afsluttet d. 30. juli, idet man måtte erkende, at det ikke ville være muligt at opnå enighed om en samlet modalitetsaftale for Doha-Runden. Det afsluttende møde i WTO var præget af generel skuffelse over sammenbruddet i forhandlingerne og enighed om, at der var opnået betydelige fremskridt, som burde søges bevaret. Der var imidlertid stor uenighed om, hvilke resultater der kunne sikres, og om de eventuelle muligheder for at videreføre drøftelserne.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

I lyset af WTO-forhandlingernes sammenbrud under mini-ministermødet forventes Kommissionen at orientere og konsultere medlemslandene om muligheder og perspektiver i forhold til Doha-Rundens videre forløb.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark vil arbejde for at forhandlingerne påbegyndes igen, og at EU i den forbindelse forsat spiller en konstruktiv og proaktiv rolle.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De mere liberalt orienterede medlemslande vil muligvis opfordre Kommissionens til at søge at sikre de opnåede forhandlingsresultater, mens det ikke kan afvises, at en række af de traditionelt handelsprotektionistisk orienterede medlemslande vil fremføre vigtigheden af at sikre en acceptabel balance mellem forhandlingspakkens hovedelementer, dvs. forholdet mellem landbrug, industrivarer og tjenesteydelser.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 18. juli 2008.

3. (Evt.) Somalia

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at understrege kravet om gennemførelsen af en inklusiv politisk proces i Somalia samt behovet for tiltag, der kan fremme sikkerhedssituationen, herunder gennem overholdelse af den seneste fredsaftale samt ved større FN engagement. Rådet forventes at gentage sin støtte til Sikkerhedsrådsresolution 1816 af 2. juni 2008 om bekæmpelse af pirateri og væbnet røveri til søs ud for Somalias kyst samt at vedtage en fællesaktion om koordination af medlemslandenes indsatser til gennemførelse af resolutionen. Danmark vil på det foreliggende grundlag ikke kunne deltage i fællesaktionen som følge af forsvarsforbeholdet.

2. Baggrund

Situationen i Somalia er fortsat meget alvorlig på alle områder, herunder sikkerhedsmæssigt og humanitært. Pga. sikkerhedssituationen er adgangen for humanitære organisationer stærkt begrænset, og det humanitære arbejde foregår under store risici. FN vedtog den 19. august 2008 resolution 1831 som forlænger den Afrikanske Unions fredsstøtteoperation i Somalia (AMISOM) i 6 måneder. Selvom det er lykkedes at få tilsagn om ca. halvdelen af den forudsete stabiliseringsstyrke (ca. 4000 ud af planlagt 7.600), er kun ca. 1.600 mand fra Uganda og Burundi stationeret i Mogadishu. Alle erkender, at den nuværende AU styrke ikke har den fornødne kapacitet til at møde udfordringerne, men sikkerhedssituationen og den politiske vilje, såvel i det internationale samfund som hos parterne i Somalia, har hidtil ikke muliggjort et mere storstilet fredsbevarende engagement, der samtidig vil kunne føre til, at de etiopiske tropper trækkes ud af Somalia. Med Sikkerhedsrådsresolutionerne 1814 og 1831 er der dog givet principiel støtte til, at planlægningen af et forøget FN engagement i Somalia fortsættes.

Premierminister Nur Hassan Hussein fra Hawiye klanen, der blev udnævnt i november 2007, har vist vilje til at føre dialog med alle parter i Somalia med henblik på at finde en politisk løsning. Det har bl.a. ført til, at der den 9. juni kunne indgås en fredsaftale mellem overgangsregeringen og den mest formaliserede oppositionsgruppe, Alliance for Reliberation of Somalia (ARS) i Djibouti. Aftalen, som blev officielt underskrevet den 19. august, indebærer bl.a., at de etiopiske tropper, som i 2007 hjalp den somaliske regering med at drive ARS og andre islamister ud af landet, skal forlade Somalia indenfor 120 dage, og der anmodes i den forbindelse om, at tropperne erstattes af FN-ledede tropper.

For så vidt angår indsatsen mod pirateri har Rådet tidligere i år udtrykt tilfredshed med den enstemmige vedtagelse i FN's Sikkerhedsråd den 2. juni 2008 af Sikkerhedsrådsresolution 1816 om bekæmpelse af pirateri og væbnet røveri til søs ud for Somalias kyst. Danmark var medforslagsstiller til resolutionen, som

- opfordrer lande, hvis flådefartøjer og militærfly opererer i området, til at optrappe indsatsen mod pirateri,

- opfordrer lande med interesse i sikker besejling af farvandene ud for Somalia til at koordinere og øge deres bestræbelser på at bekæmpe pirateri,
- de kommende 6 måneder giver stater, hvis fartøjer opererer i området, lov til – efter notificering af den somaliske regering og FN's generalsekretær – at trænge ind i somalisk territorialfarvand og anvende magtmidler i bekæmpelsen af pirateri og væbnet røveri til søs, samt
- opfordrer alle berørte stater til at samarbejde om fastlæggelse af jurisdiktion, efterforskning og retsforfølgelse.

Resolution 1816 har bl.a. betydning for det danske sømilitære bidrag til Task Force 150, som Folketinget gav samtykke til via vedtagelsen af beslutningsforslag B33 i januar i år. Det danske flådefartøj Absalon sejlede i slutningen af august 2008 ind i Det Røde Hav og Task Force 150's operationsområde og har siden da indgået i Task Force 150. Operationsområdet for Task Force 150 omfatter det internationale farvand i Rødehavet, Aden Bugten, den nordlige del af Det Arabiske Hav, Oman Bugten og Somalia Bugten. Absalon vil forventeligt forlade operationsområdet igen i slutningen af januar 2009. Med Sikkerhedsrådsresolution 1816 er der åbnet mulighed for, at fremmede flådefartøjer, herunder Absalon, kan bistå Somalia ved at bekæmpe pirateri og væbnede overfald i somalisk territorialfarvand.

Siden vedtagelsen af Sikkerhedsrådsresolution 1816 har medlemslandene blandt andet på rådsmødet den 22. juli udtrykt støtte til en mulig fælles EU-indsats til bekæmpelse af pirateri ud for Somalias kyst.

3. Hjemmelsgrundlag

Fællesaktionen vedrørende EU-koordination forventes at have hjemmel i TEU art. 14, 25 og 28, stk. 3.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte situationen i Somalia og at gentage sin støtte til Sikkerhedsrådsresolution 1816. Rådet forventes endvidere at drøfte opfølgning af resolutionen blandt EU-landene, herunder vedtagelsen af en egentlig EU-indsats på området. En EU-indsats mod pirateri ud for Somalias kyst vil kunne bestå af en egentlig maritim ESDP-militæroperation eller en EU-koordinationsrolle for nationale styrkebidrag under national kommando.

Der er blandt medlemslandene tilslutning til en fasetilgang, hvor man i første omgang iværksætter en koordinationsmodel for medlemslandenes indsatser og parallelt hermed forbereder en ESDP-militæroperation, der eventuelt vil kunne iværksættes efterfølgende. Den nærmere udmøntning af en koordinerende EU-indsats er endnu ikke endeligt fastlagt, men Danmark vil på det foreliggende grundlag ikke kunne deltage i denne indsats som følge af forsvarsforbeholdet. Danmark vil heller ikke kunne deltage i en eventuel senere militær ESDP-operation.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Drøftelsen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil under drøftelserne i Rådet fokusere på at sikre, at EU fastholder kravet om gennemførelsen af en inklusiv politisk proces i Somalia, samt arbejde for tiltag der kan fremme sikkerhedssituationen, herunder gennem overholdelse af den nyligt indgåede fredsaftale samt gennem opfordring til større FN engagement.

Regeringen vil endvidere arbejde for, at Rådet gentager sin støtte til Sikkerhedsrådsresolution 1816 samt drøfter opfølgning blandt EU-landene på resolutionen. Dette vil være i overensstemmelse med indsatsen i FN's Søfartsorganisation (IMO) imod pirateri, hvor Danmark leder revisionsarbejdet af IMO's vejledninger til skibsfarten og medlemsstaternes forvaltninger. Danmark vil inden for rammerne af forsvarsforbeholdet støtte EU-initiativer på området.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige EU-lande forventes ligeledes at udtrykke støtte til Sikkerhedsrådsresolutionen, samt at tilslutte sig en beslutning om iværksættelse af en EU-koordination af medlemslandenes indsatser til bekæmpelse af pirateri ud for Somalias kyst.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 18. juli 2008.

4. Zimbabwe

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af situationen i Zimbabwe efter underskrivelsen d. 21. juli 2008 af aftalen mellem præsident Mugabe, MDC-lederne Tsvangirai og Mutambara samt præsident Mbeki om påbegyndelse af en dialog med henblik på at danne en samlingsregering. Forhandlingerne har hidtil ikke produceret konkrete resultater. EU strammede d. 22. juli sine sanktioner over for Zimbabwe og tilkendegav samtidig, at EU er parat til at overveje yderligere sanktioner. Der forventes på denne baggrund en drøftelse af EU's sanktionspolitik over for Zimbabwe.

2. Baggrund

2. runde af præsidentvalget i Zimbabwe blev afholdt d. 27. juni 2008. Dette til trods for Morgan Tsvangirais beslutning d. 22. juni om at trække sig fra valget. Ikke overraskende vandt Mugabe ifølge de officielle resultater en overbevisende sejr med mere end 90 % af de afgivne stemmer og en valgdeltagelse på over 40 %.

På AU-topmødet d. 30. juni – 1. juli i Sharm el Sheikh blev vedtaget en resolution, som lægger op til en fortsættelse af SADC mæglingsprocessen samt til, at processen skal føre til dannelsen af en national samlingsregering. Præsident Mugabe, MDC-lederne Tsvangirai og Mutambara samt Sydafrikas præsident Mbeki underskrev d. 21. juli en aftale om en køreplan om de videre forhandlinger om en samlingsregering. Præsident Mbeki, som p.t. tillige varetager SADC formandskabet, har været kritiseret for at være i lommen på Mugabe og ude af stand til at finde en fælles løsning. Der er således, efter krav fra MDC, udpeget en gruppe med en repræsentant for FN, AU og SADC, som skal følge forhandlingerne.

Der er blevet gennemført intense forhandlinger direkte mellem de tre ledere og præsident Mbeki op til SADC topmødet den 17. august. Forhandlingerne blev midlertidig afbrudt d. 12. august, da Tsvangirai ønskede en tænkepause og ikke kunne acceptere betingelserne omkring magtbeføjelser for henholdsvis præsident og premierminister i en overgangsregering. Mbeki genoptog forhandlingerne under SADC mødet, men uden resultat.

I modstrid med aftalen for den fælles køreplan for dialogprocessen indkaldte Mugabe parlamentet den 26. august. Det er første gang siden uafhængigheden i 1980, at Mugabe har mistet flertallet i Parlamentet, og det lykkedes MDC at vinde afstemningen om parlamentsformandsposten. Med indsættelse af parlamentet har Mugabe mulighed for, og formelt behov for, at udpege en ny regering. Der er spekulationer om, hvorvidt dette vil ske eventuelt i koalition med MDC–Mutambara fløjen og uden om Tsvangirai, eller hvorvidt Mugabe vælger at udnævne en regering fra egne rækker. Dette vil i givet fald medføre et

sammenbrud i forhandlingerne. Det er imidlertid vanskeligt at forestille sig, at AU, SADC og Mbeki som forhandlingsleder vil acceptere dette.

Præsident Mbeki forventes inden for de nærmeste dage at indlede en ny runde forhandlinger i Harare.

EU udvidede på rådsmødet den 22. juli sanktionslisten, som nu omfatter 172 personer/virksomheder. EU tilkendegav på mødet, at man er parat til at se på yderligere sanktioner, såfremt der ikke er sket fremskridt i forhold til at etablere en samlingsregering, som reflekterer resultatet af valget den 29. marts 2008.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Drøftelse af situationen i Zimbabwe i lyset af de igangværende forhandlinger om dannelsen af en samlingsregering, herunder drøftelse af en eventuel stramning af EU-sanktionerne over for Zimbabwe.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Drøftelsen har ingen konsekvenser for statsfinanserne.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter - såfremt der ikke sker fremskridt i forhandlingsporet - at presset over for præsident Mugabe for at afgive magtbeføjelser opretholdes. Samtidig skal SADC og AU til stadighed opfordres til at engagere sig yderligere i at finde en løsning på konflikten.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Såfremt der ikke sker et gennembrud i forhandlingerne om en samlingsregering, forventes der i EU-kredsen at være enighed om at opretholde og muligvis øge presset på Mugabe og magteliten omkring ham samt at fortsætte de diplomatiske kontakter til AU og SADC.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 13. juni 2008.

5. Georgien

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På baggrund af det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd (DER) den 1. september 2008 ventes en drøftelse af, hvordan EU kan engagere sig for at knytte Georgien tættere til EU, samt af hvordan EU kan støtte bestræbelserne på at opnå en fredelig og varig løsning på konflikterne i Georgien. Der ventes rådskonklusioner.

2. Baggrund

På Det Europæiske Råd (DER) den 1. september blev det besluttet at gøre en omfattende indsats for at knytte Georgien tættere til EU og understøtte Georgiens økonomiske udvikling. DER bestemte endvidere straks at udsende en undersøgelsesmission, der skal bidrage til at indsamle oplysninger og fastlægge de nærmere vilkår for et styrket civilt ESDP-engagement. Det blev også besluttet, at der skal udnævnes en særlig repræsentant for Georgien-krisen, der nøje skal følge udviklingen. DER enedes om at styrke indsatsen over for EU's øvrige østlige naboer ved at forstærke og videreudvikle den europæiske naboskabspolitik, så den bliver endnu mere attraktiv for de pågældende lande. Målet er at tilskynde til yderligere reformer og udvikling i landene i et tæt og konstruktivt samarbejde med EU. Kommissionen vil senere på året præsentere et forslag om konkretisering af det foreslåede ”Østlige partnerskab”.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der forventes en drøftelse af de opgaver, som det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd 1. september 2008 besluttede at overdrage til Rådet. Rådet vil drøfte, om EU - på baggrund af de indsamlede oplysninger – skal udsende en civil ESDP observatørmission til Georgien. Indsættelsen af en sådan observatørmission vil i givet fald ske i tæt samordning med OSCE og FN. Der ventes også en drøftelse af DER-beslutningen om udnævnelsen af en særlig EU-repræsentant for Georgien-krisen. En drøftelse af de mulige tillidsskabende foranstaltninger og udviklingen af det regionale samarbejde kan ventes, ligesom der vil være en drøftelse af indkaldelsen af en international genopbygningskonference, der også skal omfatte Sydossetien og Abkhasien. Endelig kan det ventes, at Rådet vil følge op på DER's beslutning om at se på mulighederne for visumlempelser og indgåelse af en eventuel frihandelsaftale med Georgien, så snart betingelserne er til stede.

Med hensyn til det georgisk-russiske forhold ventes drøftelsen på Rådet at fokusere på, hvordan EU kan bidrage til at mindske spændingerne og få parterne engageret i bestræbelserne for løsning af konflikterne i de georgiske udbryderområder.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen vurderes ikke at have konsekvenser for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra regeringens side er der tilfredshed med konklusionerne fra DER, der sender et enigt og stærkt signal om, at forbindelserne til de østlige naboskabslande skal styrkes, herunder specielt til Georgien. Fra dansk side lægges der stor vægt på, at de konkrete tiltag over for Georgien implementeres hurtigt. Det gælder både i forhold til håndteringen af konflikten og det gælder i forhold til udbygningen af det bredere samarbejde.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til hurtigt at konkretisere ønsket om et udbygget samarbejde med Georgien.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Det vestlige Balkan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Drøftelsen af Det vestlige Balkan ventes at fokusere på Serbien. Der vil muligvis blive vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Stabiliserings- og associeringsaftalen mellem EU og Serbien blev undertegnet i forlængelse af Rådsmødet den 29. april 2008. På selve Rådsmødet den 29. april, hvor det blev besluttet at undertegne aftalen, blev det dog samtidig besluttet, at iværksættelse af interimsaftalen med de handelsmæssige bestemmelser, som normalt træder i kraft kort tid efter undertegnelsen, skulle afvente en beslutning i Rådet om, at Serbien samarbejder fuldt ud med Krigsforbrydertribunalet for det tidligere Jugoslavien (ICTY). Det blev ligeledes besluttet, at indledning af de nationale ratifikationsprocedurer for selve stabiliserings- og associeringsaftalen skulle afvente en tilsvarende beslutning i Rådet.

Der blev afholdt parlamentsvalg i Serbien den 11. maj 2008. Den 7. juli 2008 godkendte det serbiske parlament den nye regeringskoalition, som består af de EU- og reformorienterede partier med siddende præsident Tadic's parti (DS) i spidsen.

Den krigsforbryderanklagede Radovan Karadzic blev taget til fange i juli måned af de serbiske myndigheder. På rådsmødet den 22. juli 2008 blev tilfangetagelsen af Karadzic hilst velkommen som et væsentligt skridt på Serbiens vej mod EU. Karadzic er efterfølgende blevet overført til Krigsforbrydertribunalet i Haag. Der er herefter kun to ICTY-tiltalte på fri fod, herunder Mladic.

Krigsforbrydertribunalets chefanklager Brammertz forventes at aflægge besøg i Beograd den 10.-11. september.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der ventes en drøftelse af Serbiens forhold til EU, herunder spørgsmålet om iværksættelse af interimsaftalen, efter overgivelsen af Radovan Karadzic til Krigsforbrydertribunalet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side støtter man yderligere tilnærmelse mellem Serbien og EU gennem iværksættelse af interimsaftalen samt eventuelle rådskonklusioner herom.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed om synspunkter, som svarer til de danske.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 18. juli 2008.

7. Samarbejds- og verifikationsmekanismen for Bulgarien og Rumænien

KOM (2008) 0494, KOM (2008) 0495, KOM (2008) 0496

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at vedtage rådskonklusioner om status for samarbejds- og verifikationsmekanismen for Bulgarien og Rumænien med udgangspunkt i Kommissionens monitoreringsrapport for hvert af de to lande samt en rapport om forvaltningen af EU-midler i Bulgarien. Der forventes som udgangspunkt ingen substansdrøftelse, men det kan ikke udelukkes, at spørgsmålet om aktivering af sikkerhedsklausulerne eller andre tilskyndelser kommer op.

2. Baggrund

Samarbejds- og verifikationsmekanismen indgik som en del af Bulgariens og Rumæniens EU-tiltrædelse den 1. januar 2007. Mekanismen er med hjemmel i tiltrædelsestraktaten for de to lande etableret ved to separate Kommissionsbeslutninger i efteråret 2006 og omhandler udeståender på det retslige område, herunder bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet. Konkret har Kommissionen vedtaget 6 benchmarks for Bulgarien og 4 benchmarks for Rumænien. Kommissionen udarbejder i medfør af mekanismen to rapporter årligt om de to landes overholdelse af de formulerede benchmarks. Mekanismen vil være i kraft, indtil alle benchmarks er opfyldt. Såfremt Bulgarien eller Rumænien vurderes ikke at gøre tilstrækkeligt i retning af opfyldelse af de fastsatte benchmarks, kan sikkerhedsklausuler aktiveres i op til tre år efter tiltrædelsen (d.v.s. indtil 31. december 2009).

Kommissionen offentliggjorde den 23. juli 2008 sine seneste rapporter under mekanismen for de to lande. Kommissionen har desuden fremlagt en rapport om forvaltningen af EU-midler i Bulgarien, der – om end ikke formelt en del af mekanismen – ventes at udgøre en del af grundlaget for rådskonklusionerne/drøftelsen.

De to monitoreringsrapporter peger på fremskridt i begge lande, men understreger samtidig, at der fortsat er væsentlige udeståender på det retslige område. Rapporterne lægger op til en differentieret tilgang mellem Bulgarien og Rumænien.

I forhold til Rumænien præsenteres et blandet billede. Der er taget skridt i den rigtige retning i forhold til korruptionsbekæmpelse, bl.a. er de fundamentale elementer med henblik på at skabe et fungerende system på plads. Beslutninger, der vedrører korruption, er imidlertid fortsat meget politiserede, og retssystemet har ikke vist, at det kan levere retsafgørelser, når det gælder høj-niveau-korruption. Landet opfordres til at intensivere sine reformbestrebelse.

I forhold til Bulgarien konkluderer rapporten, at landet hidtil ikke har været i stand til at demonstrere, at dets retssystem virker effektivt i forhold til korruptionsbekæmpelse og organiseret kriminalitet. Der peges på behovet for, at reformprocessen styrkes. Særsomt for Bulgarien fremhæves, at Kommissionen for tiden anser støtte for at være mere effektivt end

sanktioner og derfor ikke finder, at sikkerhedsklausulerne i tiltrædelsestraktaten skal aktiveres. Rapporten om forvaltningen af EU-midler i Bulgarien redegør for den midlertidige suspension af EU-midler under førtiltrædelses- og visse andre finansielle instrumenter som følge af konstaterede uregelmæssigheder. Rapporten fremhæver, at der for at sikre en effektiv anvendelse af EU-midler er behov for, at landet væsentlig reducerer mulighederne for korruption og organiseret kriminalitet, og der opstilles en række betingelser for, at udbetalingen af midler kan genoptages.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der forventes vedtagelse af rådskonklusioner uden substansdrøftelse. Formandskabet ventes at lægge op til, at rådet byder rapporterne velkomne, og at rådskonklusionerne derudover bakker op om Kommissionens anbefalinger og linje. Spørgsmålet om aktivering af sikkerhedsklausulerne eller andre tilskyndelser ventes ikke som udgangspunkt drøftet, men det kan ikke udelukkes, at det kommer op.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan bakke op om Kommissionens rapporter og monitorering og støtte, at de to lande opfordres til hurtigst muligt at opfylde alle benchmarks. Monitoreringen bør først ophæves, når alle benchmarks er opfyldt. Regeringen finder, at det er væsentligt at opretholde muligheden for at anvende sikkerhedsklausulerne eller andre former for tilskyndelser.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enighed om at byde Kommissionens rapporter velkomne og udtrykke støtte til konklusionerne, herunder at opfordre Bulgarien og Rumænien til at opfylde alle udeståender. Spørgsmålet om aktivering af sikkerhedsklausulerne eller andre tilskyndelser ventes ikke som

udgangspunkt taget op af medlemslande på nuværende tidspunkt i overensstemmelse med Kommissionens anbefalinger, men det kan ikke udelukkes, at det vil ske.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Udvidelsen med Rumænien og Bulgarien, herunder samarbejds- og verifikationsmekanismen, blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16.-17. oktober 2006.